

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

2014 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2015

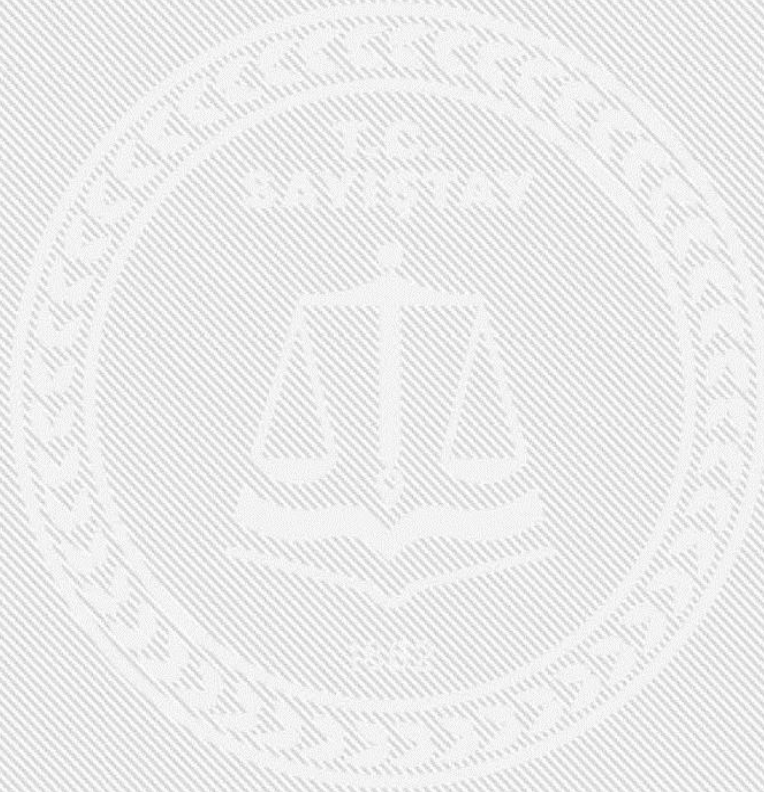
İÇERİK

ANKARA ÜNİVERSİTESİ 2014 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ANKARA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2014 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	11

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

2014 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	4
6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	4
7. EKLER.....	7

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Ankara Üniversitesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli "II Sayılı Cetvel" de yer alan kamu tüzel kişiliğine sahip, Yükseköğretim Kuruluna bağlı özel bütçeli bir kuruluştur.

Ankara Üniversitesi Bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılır. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 510'uncu ve 514'üncü maddelerinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir. Muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Üniversitenin 2014 yılı gerçekleşen faaliyet gelirleri toplamı 671.171.244,77 TL, faaliyet giderleri toplamı 628.326.718,09 TL'dir. Üniversitenin 2014 yılında bütçe ile verilen toplam ödeneği 541.982.000,00 TL'dir. Yıl içerisinde 71.296.958,00 TL aktarma yapılmış ve 18.455.447,00 TL tenkis edilmiştir. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 594.823.511,00 TL olmuştur. Bu tutarın 574.339.139,39 TL si harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleşme oranı % 96,56'dır

Bütçede 541.982.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 600.010.725,77 TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme oranı %110,71 olmuştur.

Ankara Üniversitesinin 2014 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

2014 YILI BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMELERİ				
AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	541.982.000,00	594.823.511,00	574.339.139,39	96,56

2014 YILI BÜTÇE GELİR GERÇEKLEŞMELERİ			
AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Gerçekleşme Oranı(%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	541.982.000,00	600.010.725,77	110,71

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna göre verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Üniversitesi 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: TÜBİTAK Proje Hesabındaki Kayıtlı Miktar ile Banka Mevcudu Arasında Tutarsızlık Bulunmaktadır.

Geçmiş dönemden gelen kayıt hataları nedeniyle bankada bulunması gereken TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel Teknik Araştırma Kurumu) Proje hesabının 9.600.930,99 TL olmasına karşın banka mutabakat yazısında hâlihazırdaki tutarın 9.584.631,56 TL olduğu belirlenmiştir.

Banka Mevcudu Tespit Tutanağına göre hesabın borç toplamı 20.740.805,43-TL'dir. Alacak toplamı ise 11.139.874,44 TL'dir. Kayıtlara göre bankada bulunması gereken miktar

9.600.930,99 TL'dir. Oysa kurumun Vakıflar Bankası Maltepe Şubesi TÜBİTAK Proje Hesabı 9.584.631,56 TL borç kalanı vermektedir.

Bankada bulunması gereken TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel Teknik Araştırma Kurumu) Proje hesabının, banka mevcudundan farklı olması nedeniyle mali tablolarda bu kadar hataya neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında: 13 Mayıs 2015 tarihinde gönderilen cevapta özetle; TÜBİTAK Proje hesabındaki kayıtlı miktar ile banka mevcudu arasındaki tutarsızlığın tespit edilip gerekli işlemlerin yapılabilmesi için Üniversite Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı bünyesinde çalışma grubu oluşturulduğu, bu çerçevede Vakıflar Bankasından 24/04/2015 tarihinde temin edilen bakiye rakamları ile kesin mizan ve hesaba ilişkin muhasebe kayıtlarının karşılaştırılıp gerekli çalışmaların başlatılmış olduğu, çalışma tamamlandığında raporlama suretiyle hesap denkliğinin sağlanacağı, sonuç hakkında ayrıca, bilgi verileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak: Kurum cevabında TÜBİTAK Proje hesabındaki kayıtlı miktar ile banka mevcudu arasındaki tutarsızlığın çözümlenmesi için Üniversite Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı bünyesinde çalışma grubu oluşturulup, çalışmaların başlatılmış olduğunu, çalışma tamamlandığında sonuç hakkında bilgi verileceğini belirttiğinden 2015 yılı hesabı incelenirken konu tarafımızca izlenecektir.

BULGU 2: Bilgisayar Yazılımları ve Lisanslar İçin Ayrılan Amortismanların İzlendiği 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı Kullanılmamıştır

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 202'nci maddesinde 268 kodlu Birikmiş Amortismanlar hesabı açıklanmıştır. Maddede;

“(1) Birikmiş amortismanlar hesabı, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır.

.....

(1) Birikmiş amortismanlar hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları;

a) Alacak

1) Yıl sonunda maddi olmayan duran varlıklar için ayrılan amortisman tutarları bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

2) Yıl sonunda maddi olmayan duran varlıklar ile bunlara ilişkin birikmiş amortismanların yeniden değerlemeye tabi tutulması sonucu, amortisman tutarlarındaki artışlar bu hesaba, değer artış farkı ise 522-Yeniden Değerleme Farkları Hesabına alacak, varlığın değerinde ortaya çıkan artışlar ilgili maddi olmayan duran varlık hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Amortismanına tabi tutulduktan sonra her ne suretle olursa olsun kayıtlardan çıkarılan varlıklar için ayrılan amortisman tutarı bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.

2) Yıl sonunda maddi olmayan duran varlıklar ile bunlara ilişkin birikmiş amortismanların yeniden değerlemeye tabi tutulması sonucu, amortisman tutarındaki azalışlar bu hesaba, değer azalış farkı ise 522-Yeniden Değerleme Farkları Hesabına borç, varlığın değerinde ortaya çıkan azalışlar ilgili maddi olmayan duran varlık hesabına alacak kaydedilir.” Denilmektedir

Kurumun mali tabloları incelendiğinde, maddi olmayan duran varlıklardan bilgisayar yazılımları ve lisanslar için ayrılan amortisman tutarlarının kaydedilmesi için kullanılması gereken 268 kodlu birikmiş amortismanlar hesabının çalıştırılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında: 13 Mayıs 2015 tarihinde gönderilen cevapta özetle; amortisman kayıtlarının Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün Say2000i sisteminde yıl sonu işlemleri gerçekleştirilirken sistem tarafından otomatik oluşturulduğu, bulguya konu 268 hesabın bulunmadığı kesin hesap kontrollerinde tespit edildiği ve 2015 yılında muhasebeleştirilme yapılarak hatanın giderildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak: Kurum cevabına ekli Muhasebe İşlem Fişleriyle, 2015 yılında 268 numaralı Birikmiş Amortismanlar hesabı 630 Giderler Hesabı ile çalıştırılarak hatanın giderildiği bildirildiğinden uygulamanın sürekliliğinin sağlanması açısından denetimlerimiz sırasında konu takip edilecektir.

7. EKLER

EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

TABLO 1.12 BİLANÇO TABLOSU

Kurum Kodu : 38.2		Adı : ANKARA ÜNİVERSİTESİ		Yıl : 2014	
AKTİF HESAPLAR	N Yılı 2014	PASİF HESAPLAR	N Yılı 2014		
1 DÖNEN VARLIKLAR	161.550.842,32	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	93.139.673,38		
10 HAZIR DEĞERLER	71.218.216,19	32 FAALİYET BORÇLARI	26.885.683,32		
100 KASA HESABI	7.039,47	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	26.885.683,32		
102 BANKA HESABI	70.530.888,05	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	60.265.633,86		
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-1.090.948,28	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	77.878,91		
104 PROJE ÖZEL HESABI	644.798,21	333 EMANETLER HESABI	60.187.954,95		
105 DÖVİZ HESABI	1.128.239,82	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	5.985.049,84		
108 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	5.072.525,69		
109 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	0,00	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	880.037,00		
12 FAALİYET ALACAKLARI	22.566.484,58	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HES	32.487,15		
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	22.514.000,00	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00		
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	52.484,58	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0,00		
14 DİĞER ALACAKLAR	1.379.337,41	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	3.308,36		
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.379.337,41	397 SAYIM FAZLALARI HESABI	3.308,36		
15 STOKLAR	4.959.385,22	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.138.355,53		
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	4.959.385,22	43 DİĞER BORÇLAR	681.228,41		
16 ÖN ÖDEMELER	61.427.418,92	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	681.228,41		
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	457.127,12		
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	457.127,12		
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	17.931.520,59	5 ÖZ KAYNAKLAR	926.070.579,37		
164 AKREDİTİFLER HESABI	43.495.898,33	50 NET DEĞER	725.759.791,77		
		500 NET DEĞER HESABI	725.759.791,77		
		57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	157.466.260,92		
		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	157.466.260,92		
		58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	0,00		
		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	0,00		
		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	42.844.526,68		
		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	42.844.526,68		

TABLO 1.12 BİLANÇO TABLOSU

Kurum Kodu : 38.2		Adı : ANKARA ÜNİVERSİTESİ		Yıl : 2014	
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2014		PASİF HESAPLAR	
				N Yılı 2014	
2 DURAN VARLIKLAR		858.797.765,96			
22 FAALİYET ALACAKLARI		411.248,30			
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		411.248,30			
24 MALİ DURAN VARLIKLAR		20.000,00			
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI		20.000,00			
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		856.269.972,59			
250 ARAZI VE ARSALAR HESABI		329.387.809,54			
252 BİNALAR HESABI		201.494.851,00			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		323.220.074,32			
254 TAŞITLAR HESABI		3.871.542,80			
256 DEMİRBAŞLAR HESABI		137.856.528,54			
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-217.129.986,82			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI		77.599.134,81			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		2.096.545,07			
260 HAKLAR HESABI		2.096.545,07			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		0,00			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI		24.023.572,05			
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-24.023.572,05			
AKTİF TOPLAMI		1.020.348.608,28		PASİF TOPLAMI	
				1.020.348.608,28	

Bilanço Dipnotları :

900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00
901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00
902 BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ HESABI	0,00
903 KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00
904 ÖDENEKLER HESABI	0,00
905 ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	0,00
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	20.275.924,40
911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	20.275.924,40
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	34.259.200,99
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	34.259.200,99
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	4.455.446,25
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	4.455.446,25
962 BİLİMSEL PROJELER HESABI	22.421.062,81
963 BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	22.421.062,81
990 Kiraya Ver, İrtifak Hakkı Tesis Ed Mad Duran Var Kayıtlı Değ	10.000,00

TABLO 1.12 BİLANÇO TABLOSU

Kurum Kodu : 38.2		Adı : ANKARA ÜNİVERSİTESİ		Yıl : 2014	
993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gel				0,00	
999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı				70.000,00	

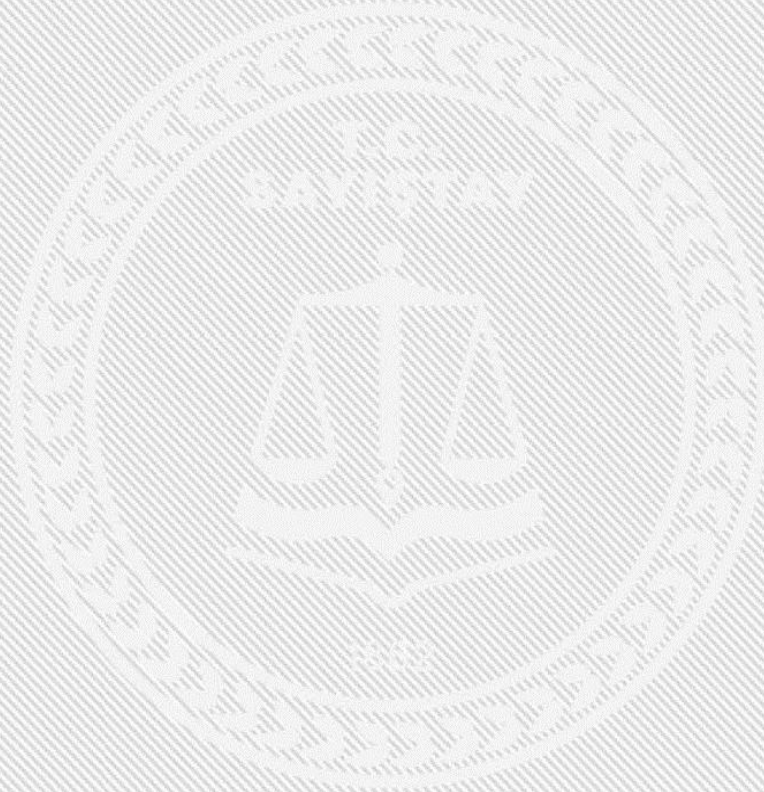
ANKARA ÜNİVERSİTESİ FAALİYET TABLOSU

HESAP KODU	YARDIMCI HESAP		YILLAR		
	Ekod.1	GİDERİN TÜRÜ	2012	2013	2014
630	01	Personel Giderleri	284.469.102,45	313.735.793,50	358.609.615,34
630	02	Sos.Güv.Kurumlarına Devlet Primi Gid.	52.371.943,36	57.003.035,49	66.000.282,35
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	58.847.589,57	67.306.817,26	70.280.969,61
630	05	Cari Transferler	11.193.494,49	11.733.095,03	13.668.060,65
630	07	Sermaye Transferler	785,40		
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	640.165,47	1.128.229,64	1.721.391,30
630	12	Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	239.716,73	263.043,41	53.974.967,14
630	13	Amortisman Giderleri	17.560.701,10	23.738.761,95	33.177.677,11
630	14	İlk Madde Malzeme Giderleri	6.891.094,04	10.663.183,29	8.051.602,32
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	1.879.372,51	164.181,00	692.538,96
630	30		39.840.817,29	34.538.844,17	21.258.714,63
630	99		263.112,72	50.069,46	890.898,68
GİDERLER TOPLAMI			474.197.895,13	520.325.054,20	628.326.718,09

HESAP KODU	YARDIMCI HESAP		YILLAR		
	Ekod.1	GELİRİN TÜRÜ	2012	2013	2014
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	29.185.793,70	23.200.859,53	81.467.144,53
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	454.138.197,41	513.415.594,77	553.627.694,62
600	05	Diğer Gelirler	32.949.711,59	38.000.764,39	34.242.338,12
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	3.039.670,83	4.446.784,59	1.834.067,50
GELİRLER TOPLAMI			519.313.373,53	579.064.003,28	671.171.244,77
FAALİYET SONUCU [(A-B)](+/-)			45.115.478,40	58.738.949,08	42.844.526,68

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ
2014 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	11
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	12
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	12
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	12
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	13
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	18
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	18
8.	EKLER.....	24

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Ankara Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile mali rapor ve tabloları, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 565'inci ve 573'üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Saymanlığın muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

2014 yılı bilançosunda sermayesi 24.078,00 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 148.033.490,76 TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 388.339.610,98TL, gider toplamı 421.395.969,81 olup, gelir tablosunda yılsonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 33.056.358,83TL,

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Satışların maliyeti tablosu
- Sermaye hareketleri tablosu
- Nakit akım tablosu
- Teminat mektupları sayım tutanağı

- Envanter defteri
- İşletme bütçesi

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: "120 kodlu Alıcılar" hesabında yıllar itibariyle devreden alacakların bulunduğu, ilgili alacakların tahsilatının yapılmadığı ve tahsilatı yapılamayanların ise "128 kodlu Şüpheli Alacaklar Hesabına" aktarılmasının yapılmadığı görülmüştür.

Ankara Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren birimlerin açılış kayıtlarında ve konsolide olarak çıkarılan kesin mizanda "120 kodlu Alıcılar Hesabında" yıllar itibariyle devreden alacakların bulunduğu, ilgili alacaklardan tahsil imkanı kalmayanların ayrıştırılarak şüpheli alacaklara alınmadığı tespit edilmiştir.

01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Döner Sermaye İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "Hesabın İşleyişi" başlıklı 97'nci maddesinin "Alacak" fıkrasının 4'üncü ve 5'inci maddelerinde sırasıyla;

"Tahsili şüpheli hâle gelen ticari alacaklar bu hesaba alacak, 128 Şüpheli Ticari

Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.

Alacaklardan tahsil edilebilme niteliğini kaybetmiş olanlar bir taraftan bu hesaba alacak, 659 Diğer Olağan Gider ve Zararlar Hesabına borç; diğer taraftan varsa sorumlulukları saptananlar adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hesabına alacak kaydedilir.” denilerek ticari alacaklar hesabında bekleyen ve tahsilatı şüpheli hale gelen alacakların “Şüpheli Ticari Alacak Hesabına” alınması gerektiği belirtilmektedir. Şüpheli Ticari Alacak kavramına Yönetmeliğin ilgili maddesinden bakarsak,

Mezkûr Yönetmeliğin “Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı” başlıklı 109’uncu maddesinde;

“(1) Şüpheli ticari alacaklar hesabı, işletmelerin mal ve hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ve ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış alacakların izlenmesi için kullanılır.” denilerek vadesinde tahsilatı yapılamamış ve hukuki süreçleri izlenmeye başlanmış ticari alacakların şüpheli hale geldiği belirtilmektedir.

Mezkûr Yönetmeliğin “ Hesabın İşleyişi” başlıklı 110’uncu maddesinde;

“Şüpheli ticari alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Tahsili şüpheli hâle gelen alacaklar bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Şüpheli ticari alacaklardan nakden veya hesaben yapılan tahsilatlar bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç kaydedilir.

2) Karşılık ayrılmamış şüpheli alacaklardan tahsil edilemeyeceği kesinleşenler bir taraftan bu hesaba alacak, 659 Diğer Olağan Gider ve Zararlar Hesabına borç; diğer taraftan alacağın tahsil edilememesinde sorumluluğu saptanan personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hesabına alacak kaydedilir.

3) Karşılık ayrılmış şüpheli alacaklardan tahsil edilemeyeceği kesinleşenler bir taraftan bu hesaba alacak, 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabına borç; diğer taraftan alacağın tahsil edilememesinde sorumluluğu saptanan personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar hesabına alacak kaydedilir.

4) Şüpheli olma niteliği ortadan kalkan ticari alacaklar bu hesaba alacak, ilgili ticari

alacaklar hesabına borç kaydedilir.” denilerek hesabın işleyişi açıklanmıştır.

Ticari alacaklar hesap gurubunda tahsilatı yapılmadan devreden alacakların yıllar itibariyle zamanaşımına uğrama durumları ortaya çıkabileceğinden, tahsil edilmesine yönelik işlemlerin yapılması aksi halde kişi sorumluluğunun doğacağı Yönetmelikte belirtilmektedir. Bu yüzden,"120 kodlu Alıcılar" ve "128 kodlu Şüpheli Ticari Alacaklar" hesaplarında yıllar itibariyle devreden alacaklarının detaylarının tespit edilip, tahsilatında problem olan alacaklara ilişkin hukuki süreçlerin başlatılıp, alacaklarında Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına aktarılması ve bu alacaklar içinde karşılık ayrılması gerekmektedir. Hukuki süreç sonunda mahkeme kararıyla, tahsilatı imkânsız hale gelen ticari alacakların kayıtlardan düşülmesi gerekir. Şüphesiz, tahsilatı imkânsız hale gelmesinde personelin sorumluluğu varsa ilgili tutarın kişi borcuna alınması gerekir.

Kamu idaresi cevabında: Üniversitemiz Döner Sermaye İşletmesi; 25.12.2008 tarih ve 23564 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmeliğin Geçici 2 inci maddesinde yer alan “Üniversite ve yüksek teknoloji enstitüleri bünyesinde mevcut döner sermaye işletmelerinin bütün mal varlığı ve personeli bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak kurulacak döner sermaye işletmesine başkaca bir işleme gerek kalmadan devredilir.” Amir hükmü doğrultusunda 02.11.1999 tarih ve 23864 sayılı Resmi Gazetede “Ankara Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği” yayımlanarak o tarihte Üniversitemizde faaliyet gösteren Eczacılık Fakültesi, Tıp Fakültesi, Ziraat Fakültesi, TÖMER Dil Öğretim Merkezi, Diş Hekimliği Fakültesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Veteriner Fakültesi, Avrupa Topluluğu Araştırma ve Uygulama Merkezi, Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Döner Sermaye İşletmeleri tek çatı altında birleşerek Ankara Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi adını almıştır. Bu birleşme esnasında fesh edilen işletmelerin tüm hesapları konsolide edilerek 120 kodlu Alıcılar hesabı da dahil olmak üzere tüm hesaplar yeni kurulan işletmeye devredilmiştir.

Diğer taraftan Döner sermayelerin malî işleri ile muhasebe işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından atanan personeli tarafından yürütülmekte olup Döner Sermaye İşletmesi tarafından gerek kamu kurumlarına gerekse de üçüncü şahıslara verilen hizmetler sırasında gelirin peşin tahsil edilmediği durumlarda 120 kodlu Alıcılar hesabı kullanılarak gelir kaydedilmektedir. Bazı zamanlarda bu hizmete ilişkin tahsilat gerçekleştiğinden 120 kodlu hesap yerine sehven

gelir hesabı kullanılmasına bağlı olarak 120 Alıcılar hesabı bakiyesi hep devredile gelmiştir.

Öte yandan Üniversitemiz Döner Sermaye İşletmesi Tıp Fakültesi Biriminin Sosyal Güvenlik Kurumu ile yapılan mutabakat neticesinde kesintiye konu edilen ve yargıya taşınılan tutarlar 128 kodlu Şüpheli Alacaklar hesabına alınmış olmasına rağmen yine buna ilişkin tahsilat gerçekleştiği halde sehven yanlış kod kullanıldığından bu hesapta da alacaklar devredilmiş bulunmaktadır.

Ankara Üniversitesine bağlı Döner Sermaye İşletmelerinin ilk kuruluş yılının 1984 tarihi olması ve bu işletmeler tek çatı altında birleştirilmesi sonrasında hesapların devredildiği o dönemlere ilişkin bilgi yönetim sisteminin olmaması, kayıtların defterlere işlenmesi bu defterlere bilgi ve belgelere ulaşmasının zor olduğu hususları bir arada değerlendirildiğinde alacakların detaylandırılmasının kolay olmayacağı ortadadır. Kaldı ki hesaplarda var olan devirler ve tutarların zamanında tahsil edildiği ancak sehven hatalı hesap kullanılmasına bağlı olarak halen hesaplarda bulunduğu gerçeği göz önüne alındığından detaylara girmektense, şu an itibariyle mevcut alacakların tespit edilerek hesapların düzeltilmesinin doğru olacağı kanaatini taşımaktayız. Bu bağlamda Döner Sermaye ye bağlı tüm birimlerin bu yönden araştırma ve incelenmesi yapılacak olup bu konuda öncelikle Tıp Fakültesi Birimi Faturalama Bölümü ile yazışmalar gerçekleştirilmiş ve anılan birim çalışmalara başlamış bulunmaktadır. (EK-5)

Üniversitemiz Döner Sermaye İşletmesine bağlı birimlerimizin 120 ve 128 kodlu hesaplara yönelik yapacakları çalışmalar sonrasında elde edilecek net bilgiler sonrasında anılan hesaplarda ilgili düzeltmeler yapılacak olup sağlıklı izlenmesi hususunda gerekli dikkat ve özen gösterilecektir.

Ayrıca, 120 kodlu Alıcılar hesabında kayıtlı bulunan tutarlar detaylı incelenerek tahsil imkanı kalmayanlar ayrıştırılarak şüpheli alacaklara alınması Döner Sermaye Saymanlığınca sağlanacaktır.

Sonuç olarak: Bulgumuzda, Alıcılar Hesabında yıllar itibariyle devreden alacakların bulunduğu, ilgili alacaklardan tahsil imkânı kalmayanların ayrıştırılarak şüpheli alacaklar hesabına alınması gerektiği belirtilmiştir.

Bulgumuza gönderilen cevapta, Alıcılar Hesabında yıllar itibariyle devreden tutarların bulunmasını üç hususa dayandırılmıştır.

İlk olarak hizmete ilişkin tahsilat gerçekleştikten sonra alıcılar hesabı yerine sehven gelir hesabı kullanılmasına bağlı olarak 120 kodlu alıcılar hesabının alacak bakiyesi verdiği belirtilmektedir. Yıllar itibariyle de bu devirlerin gerçekleştiği belirtilmektedir.

Tahsilatın yapılmasına rağmen, 120 kodlu alıcılar hesabının kapatılmaması neticesine ilgili hesap devir veriyorsa, yapılan tahsilatlara ilişkin kayıtların geçmişe dönük incelenmesi gerekmektedir. Tahsilata ilişkin bir dayanak olmadan, alıcılar hesabında bulunan tutarın yapılan hatalı bir işleme dayandırılması doğru değildir.

İkinci olarak, Döner Sermaye İşletmesi Tıp Fakültesi Biriminin Sosyal Güvenlik Kurumu ile yapılan mutabakat neticesinde kesintiye konu edilen ve yargıya taşınan tutarlar 128 kodlu Şüpheli Alacaklar hesabına alınmış olmasına rağmen yine buna ilişkin tahsilat gerçekleştiği halde sehven yanlış kod kullanıldığından bu hesapta da alacağın devrettiği belirtilmektedir.

Kurum tarafından gönderilen cevapta tahsilatın yapıldığı belirtilmesine rağmen tahsilata ilişkin herhangi bir açıklayıcı belge sunulmamıştır. Kaldı ki, bilançoda 128 kodlu Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında 50.304.260,19 TL bulunmaktadır. Bu tutarın büyük bir kısmının tahsil edildiğini düşünsek bile mali tabloda bu büyüklükte bir meblağın görünüyor olması, mali tabloların güvenilirliği ile bağdaşmamaktadır

Son olarak, Döner Sermaye İşletmesinin ilk kuruluş yılının 1984 tarihi olması ve bu işletmelerin tek çatı altında birleştirilmesi sonrasında hesapların devredildiği belirtilmektedir. İlgili döneme ilişkin bilgi yönetim sisteminin olmaması, kayıtların defterlere işlenmesi, bu defterlere ait bilgi ve belgelere ulaşmasının zor olduğu hususları bir arada değerlendirildiğinde alacakların detaylandırılmasının kolay olmayacağı belirtilmektedir.

Cevapta belirtildiği üzere geçmişte kayıt tutma açısından çeşitli zorluklar ve sıkıntılar bulunmaktadır. Fakat yapılan işlemler sorumlu bir şekilde yerine getirilip, kayıtlarda bulunan tutarlar zamanında araştırılsaydı, ilgili hesapların detayı hakkında sağlıklı bilgi sahibi olunabilirdi

Özet olarak, Kurum tarafından verilen cevapta tahsil edilmesine rağmen kayıttan düşülmemiş alacaklar bulunduğu belirtilmekte fakat bu tahsilatlara ilişkin belge sunulmamaktadır. Ayrıca, geçmişten yıllar itibariyle devrederek gelen, alacağın hangi olaydan, ne zaman veya borçlusunun kim olduğu noktasında tespit imkânının sağlıklı

olmadığı açıklanmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı alacaklar hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 4/B'li olarak çalışan personelin prim matrahının yanlış hesaplanması

Ankara Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren “Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma, Uygulama Merkezinde(TÖMER)” çalışan 4/B kadrolu personelin ek ödemelerinden sosyal güvenlik kesintisi yapıldığı tespit edilmiştir.

666 sayılı KHK'nın 1'inci maddesi ile 375 sayılı KHK'ya ek 9'uncu madde eklenmiş ve ek 3'üncü madde yürürlükten kaldırılmıştır. 375 sayılı Kanunun Ek 9'uncu maddesinin son fıkrasında;

“Kadro karşılığı sözleşmeli personel ile 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı Cetvele dahil pozisyonlarda istihdam edilen sözleşmeli personel hariç olmak üzere, çeşitli statülerde istihdam edilen sözleşmeli personele, çalıştıkları birim ve buldukları pozisyon unvanı itibarıyla aynı veya benzer unvanlı memur kadrosunda çalışan, hizmet yılı ve öğrenim durumu aynı olan emsali personel için belirlenmiş olan ek ödeme oranını aşmamak üzere, statüleri ile mali haklar kapsamında yapılan her türlü ödemeler dahil almakta oldukları toplam ödeme tutarları gibi kriterler birlikte veya ayrı ayrı dikkate alınarak bu madde hükümleri çerçevesinde ek ödeme yapılıp yapılmayacağını, yapılacak ek ödeme oranını sözleşme ücreti ile ilişkilendirilmeksizin belirlemeye, Maliye Bakanlığının teklifi

üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu ödeme tutarı damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve sigorta prim kesintisine tabi tutulmaz.” denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, 4/B statüsünde çalışan personele yapılacak ek ödemelerde herhangi bir sigorta prim kesintisinin yapılmaması gerekmektedir. Oysaki Kurum tarafından yapılan işlemlerde ek ödeme tutarının prim matrahına dahil edilip ödeme yapıldığı görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında: Üniversitemiz Döner Sermaye İşletmesi Türkçe ve Yabancı Diller Araştırma Uygulama Merkezi (TÖMER)’nde çalışan 4/B kadrolu 2 personele 2014 yılında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 543 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile diğer bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 9. (Ek: 11/10/2011-KHK-666/1 md.) maddesinde yer alan sigorta primi kesilmemesine ilişkin hüküm gereği, ek Üniversitemiz Döner Sermaye İşletmesi; 25/12/2008 tarih ve 23564 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 58. maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin ödemelerinden sigorta primi kesilen ve dolayısıyla aylık ücretinden de kesintiye uğrayan tutar ilgili personele ödenmesi aynı zamanda da Sosyal Güvenlik Kurumuna fazla ödenen prim tutarının tahsili ile ilgili gerekli işlemlere başlanılmıştır.

Sonuç olarak: Kurum tarafından bulgumuza istinaden gönderilen cevapta, 4/B’li olarak çalışan personelin Sosyal Güvenlik Kurumuna yatan prim kesintilerinin fazla olduğu kabul edilme olup, tahsilat işlemlerinin başladığı ifade edilmektedir. 2015 mali yılı içinde ilgili hususta yapılan işlemler izlenecektir.

BULGU 2:Ödemelerde öncelik sırası hükümlerine uyulmaması

Ankara Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde yer alan Ankara Üniversitesi İbni Sina Hastanesinin nakit mevcudunun ödemeleri karşılamaması nedeniyle, yapılacak ödemelerde mevzuatta belirtilen öncelik sırasının takip edilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte Maliye Bakanlığının 18.02.2009 tarihli “Nakit Sıkıntısı Bulunan Döner

Sermaye Saymanlıklarında Ödemelerde Öncelik Sırasına” ilişkin yazıda, 3.000 TL'nin altındaki ödemelerde çeşidine bakılmaksızın ödemenin saymanlık tarafından derhal yapılması gerektiği belirtilmiştir. Kurum tarafından bazı firmalara yapılan ödemelerde, istem numarası aynı olmasına rağmen aynı gün içinde veya birbirini izleyen günler içinde ödemelerin birden fazla sayıda düzenlenerek 3.000 TL sınırının altında kalma amacına dönük işlem yapıldığı tespit edilmiştir.

24.12.2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “Ödenemeyen Giderler ve Bütçeleştirilmiş Borçlar” başlıklı 34 üncü maddesinde;

“Ödeme emri belgesine bağlandığı halde ödenemeyen tutarlar, bütçeye gider yazılarak emanet hesaplarına alınır ve buradan ödenir. Ancak, malın alındığı veya hizmetin yapıldığı malî yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar talep edilmeyen emanet hesaplarındaki tutarlar bütçeye gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar, mahkeme kararı üzerine ödenir. Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir.

İlgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak beş yıl içinde alacaklıları tarafından geçerli bir mazerete dayanmaksızın, yazılı talep edilmediğinden veya belgeleri verilmediğinden dolayı ödenemeyen borçlar zamanaşımına uğrayarak kamu idareleri lehine düşer. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde, bir taahhüde ve harcama talimatına dayanmayan giderlere ilişkin olup, Maliye Bakanlığınca belirlenecek ekonomik kodlardan yapılan ve bütçede ödeneği öngörülmüş olmakla birlikte, oluştuğu yer ve zamanda ödeneği bulunmayan giderler; dayanağını oluşturan harcama belgeleri de eklenmek suretiyle usulüne göre gerçekleştirilerek ilgili hesaplara alınır ve ödeneğinin gelmesini müteakip ödenir. Bu tutarlara ilişkin ödenek gönderme belgeleri, en geç malî yılın sonuna kadar muhasebe birimine gönderilerek muhasebeleştirme işlemleri tamamlanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir” denilmek suretiyle vergi ve benzeri ödemeler ile ödenmemesi halinde ceza, faiz gibi ek külfet getiren ödemelere öncelik verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Öncelik sırasına ilişkin başka düzenleme, Döner Sermayeli İşletmeler

ve Muhasebe Yönetmeliğinde de bulunmaktadır.

01.05.2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazete yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği “Ödemelerin Yapılmasında Öncelik” başlıklı 22 nci maddesinde;

(1) İşletmelerin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması hâlinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, bu ödemelerin yapılmasında sırasıyla;

a) Katkı payları hariç olmak üzere özlük haklarına ilişkin ödemelere,

b) Kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara,

c) Çeşidine bakılmaksızın Bakanlıkça belirlenen tutarın altındaki giderlere ilişkin ödemelere,

ç) İhalesi yapılan temizlik, yemek hazırlama ve dağıtım, güvenlik, bilgisayar sistemlerine yönelik hizmet alımları gibi yoğun emek gerektiren, düzenli ve kesintisiz yürütülmesi gereken hizmetlere ilişkin ödemelere,

d) Mevzuatları gereği döner sermaye gelirlerinden; personele yapılacak ek ödeme, katkı payı gibi ödemelere,

öncelik verilir.

(2) İşletmelerin nakit mevcudunun yeterli olması durumunda ödemeler, ödeme emri belgelerinin muhasebe biriminin kayıtlarına giriş sırasına göre yapılır. Ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde Yönetmeliğin 20 nci maddesine göre yapılan kontroller sonucunda noksanlığı tespit edilerek tamamlanmak üzere işletmelerin ilgili birimine iade edilen ödeme emri belgelerindeki tutar, noksanlık tamamlanarak muhasebe birimi kayıtlarına alınır ve yeni giriş sırasına göre ödenir.” denilmek suretiyle, nakit sıkıntısı nedeniyle tüm ödemelerin yapılamadığı durumlarda izlenecek öncelikli sıralama açıklanmış, belirtilen ödemelerin dışında belgelerin muhasebe sistemine giriş sırasına göre ödenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Maliye Bakanlığının 18.02.2009 tarihli “Nakit Sıkıntısı Bulunan Döner Sermaye Saymanlıklarında Ödemelerde Öncelik Sırasına” ilişkin yazısında;

“Nakit mevcudu tüm ödemeleri karşılayamayan döner sermaye saymanlıklarında, 1 Mart 2009 tarihinden itibaren ödemeler aşağıda belirtilen esaslara göre gerçekleştirilecek, hak sahiplerinin mağdur olmaması için gerekli tedbirler alınacaktır.

1- Yönetmeliğin 22 nci maddesinde yer alan;

a) Katkı payları hariç olmak üzere özlük haklarına ilişkin ödemelere,

b) Kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara,

c)Yönetmeliğin (c) bendi esas uyarınca çeşidine bakılmaksızın 3.000 TL'nin altındaki giderlere ilişkin ödemelere,

ç) İhalesi yapılan temizlik, yemek hazırlama ve dağıtım, güvenlik, bilgisayar sistemlerine yönelik hizmet alımları gibi yoğun emek gerektiren, düzenli ve kesintisiz yürütülmesi gereken hizmetlere ilişkin ödemelere,

d) Mevzuatları gereği döner sermaye gelirlerinden; personele yapılacak ek ödeme, katkı payı gibi ödemelere,

öncelik verilecek ve bunların ödenmesinde sıkıntı yaşanmaması için belirli bir nakit ayrılacaktır.” denilerek Yönetmelikte belirtilen ifadeler açıklanmaya çalışılmıştır. Bu arada Yönetmeliğin “c” bendindeki giderler içinde limit 3.000 TL olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle bu tatarın altındaki giderin çeşidine bakılmaksızın saymanlık tarafından öncelik verilmesi gerektiği belirtilmektedir.

Ankara Üniversitesi İbni Sina Hastanesi nakit yetersizliği nedeniyle tüm ödemelerini karşılayamamaktadır. Bu yüzden mevzuatta belirtilen “öncelik sıralamasında” yer alan ödemelere öncelik verilmesi, diğer ödemeler için ise muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre oluşturulacak ödeme planı doğrultusunda ödemelerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Aksi durumda, firmalar tarafından açılacak davalarda aleyhte kararların çıkmasına sebep olunacak, neticesinde tazminat, avukatlık gideri, mahkeme masrafı gibi giderlerin kurum üstünde kalmasına sebep olacaktır .

15.03.2015 tarihi itibariyle saymanlık tarafından alacaklılara yapılan ödemelerin, 2012 yılının Kasım ayında kayda alınan borçlar olduğu görülmektedir. Oysaki, kurum tarafından yapılan bazı ödemelerde, 3.000 TL'nin altında kalmak amacıyla aynı veya yakın tarihli birden fazla sayıda ödeme emri oluşturularak saymanlığa gönderildiği ve bu ödemelerin yapıldığı görülmektedir. Yapılan ödemeler sayesinde, firmalar ödeme sırasına girmeden alacaklarını kısa sürede tahsil edebilmekte, böylece haksız bir avantaj elde etmektedirler.

Kamu idaresi cevabında: Üniversitemiz Hastaneleri iki ayrı hastaneden oluşmakta olup bu hastanelerde bulunan bölüm sayılarının çok fazla olması, ihtiyaçların çeşitlilik arz

etmesi, yatak sayısına bağılı olarak yatan hasta sayısının çokluğu ve kullanılacak malzemelerin farklılığı nedenleriyle büyük oranlarda tıbbi malzeme sarfiyatı olmaktadır. Bu bağlamda tıbbi malzeme ile ilgili iş ve işlemlerde de bu büyük sirkülasyon karşısında üzerinde alım kalan ve bu alımın tedarikçilerinden bazıları olan Klas-Med İth. İhr. San. Tic. Ve Tuğ-Med. Sağ. Hiz. İnş. İhr. İth. Ltd. Şti. yüklemine bulunduğu mal ve malzemeleri teslim ettikten sonra bu malzemelere ilişkin 3.000,00 TL. veya altı olarak kesilen faturaların tespiti yapıldıktan sonra birleştirilerek işleme alınmıştır. **(EK-4)**

Sonuç olarak: Bulgumuzda, bazı firmalara yapılan ödemelerde, istem numarası aynı olmasına rağmen aynı gün içinde veya birbirini izleyen günler içinde ödemelerin birden fazla sayıda düzenlenerek 3.000 TL sınırının altında kalma amacına dönük işlem yapıldığı belirtilmiştir.

Konuya ilişkin verilen cevapta, Klas-Med İth. İhr. San. Tic. ve Tuğ-Med. Sağ. Hiz. İnş. İhr. İth. Ltd. Şti. yüklemine bulunduğu mal ve malzemeleri teslim ettikten sonra bu malzemelere ilişkin 3.000,00 TL. veya altı olarak kesilen faturaların tespiti yapıldıktan sonra birleştirilerek işleminin yapıldığı ifade edilmektedir. Bu durum Kurum tarafından yapılan işlemler hakkında düzeltme işlemi olarak kabul edilse bile, 3.000 TL'nin altında tahakkuk ettirilip saymanlık tarafından yapılan ödemeler mevcuttur. Bu mahiyette yapılan ödemeler 2014 mali yılından daha eskiye dayandığı görülmektedir. Esası olarak, konu yapılan ödemelerin niceliğinden öte nitelik olarak önem arz etmektedir.

8. EKLER

EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BİLANÇOSU

01/01/2014 -31/12/2014

Aktif

Pasif

Hesaplar	Tutar	Hesaplar	Tutar
1 DÖNEN VARLIKLAR	147.768.575,76	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	251.288.579,92
10 HAZIR DEĞERLER	25.484.607,32	30 MALİ BORÇLAR	854.000,00
100 KASA HESABI	4.289,47	303 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	854.000,00
102 BANKALAR HESABI	24.980.616,43	32 TİCARİ BORÇLAR	242.068.252,08
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-451.139,61	320 SATILICILAR HESABI	241.817.597,12
105 DÖVİZ HESABI	883.691,03	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	224.897,49
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	67.150,00	329 DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	25.757,47
12 TİCARİ ALACAKLAR	74.207.938,07	33 DİĞER BORÇLAR	481.517,48
120 ALICILAR HESABI	71.981.548,73	335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	231.266,49
123 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	2.092.963,94	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	250.250,99
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	133.425,40	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	7.430.883,00
128 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HESABI	50.304.260,19	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	3.910.015,36
129 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	-50.304.260,19	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	139.828,29
13 DİĞER ALACAKLAR	2.487.421,16	362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	1.804.264,22
134 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	854.000,00	363 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI HESABI	9.109,30
135 PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	9.691,54	369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	1.545.217,44
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	1.623.729,62	370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER	22.448,39
138 ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR HESABI	474.498,65	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	476.375,75
139 ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	-474.498,65	399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	476.375,75
15 STOKLAR	42.258.494,59	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	3.854.724,42
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	42.258.494,59	42 TİCARİ BORÇLAR	46.104,39
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	2.988.685,67	426 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	46.104,39
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	2.988.685,67	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	3.808.620,03
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	341.428,95	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	3.808.620,03
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	164.701,46	5 ÖZ KAYNAKLAR	-107.109.813,58
192 DİĞER KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	6.109,76	50 ÖDENMİŞ SERMAYE	24.078,00
193 PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR HESABI	170.617,73	57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	11.721.132,05
2 DURAN VARLIKLAR	264.915,00	58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-85.821.113,19
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	264.915,00	59 DÖNEM NET KARIZARARI	-33.056.358,83
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	264.915,00		
Toplam	148.033.490,76	Toplam	148.033.490,76

	2014	2013
A- BRÜT SATIŞLAR	381.867.095,69	277.527.331,30
1- Yurt İçi Satışlar	336.611.134,26	271.323.552,05
2- Yurt Dışı Satışlar	39.856,00	76,85
3- Diğer Gelirler	45.216.105,43	6.203.692,50
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	-39.412.358,95	-1.787.895,33
1- Satıştan İadeler (-)	-39.412.358,95	-1.787.895,33
2- Satış İskontoları (-)	0,00	0,00
3- Diğer İndirimler (-)	0,00	0,00
C- NET SATIŞLAR	342.454.736,74	275.739.435,97
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	-211.974.524,86	-136.618.595,36
1- Satılan Mamüller Maliyeti (-)	0,00	0,00
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	0,00	-8.944,85
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	-211.974.524,86	-136.609.650,51
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)	0,00	0,00
BRÜT SATIŞ KARI ve ZARARI	130.480.211,88	139.120.840,61
E- FAALİYET GİDERLERİ (-)	-209.076.028,14	-172.298.269,00
1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	0,00	0,00
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	0,00	0,00
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	-209.076.028,14	-172.298.269,00
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-78.595.816,26	-33.177.428,39
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR ve KARLAR	45.576.888,26	6.571.443,88
1- Faiz Gelirleri	10.538.974,09	117.357,55
2- Konusu Kalmayan Karşılıklar	18.893,34	6.057.380,48
3- Menkul Kıymet Satış Karları	0,00	0,00
4- Kambiyo Karları	57.580,21	2.610,65
5- Reeskont Faiz Gelirleri	0,00	0,00
6- Diğer Olağan Gelir ve Karlar	34.961.440,62	394.095,20
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER ve ZARARLAR (-)	-215.911,22	-3.466.579,17
1- Karşılık Giderleri (-)	-184.147,19	-12.063,83
2- Menkul Kıymet Satış Zararları (-)	0,00	0,00
3- Kambiyo Zararları (-)	-1.924,37	-7.150,68
4- Reeskont Faiz Giderleri (-)	0,00	0,00
5- Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)	-29.839,66	-3.447.364,66
OLAĞAN KAR VEYA ZARARLAR	-33.246.021,10	-30.072.563,68
H- OLAĞANDIŞI GELİR ve KARLAR	307.983,98	121.509,88
1- Önceki Dönem Gelir ve Karları	0,00	33.098,75
2- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	307.983,98	88.411,13
I- OLAĞANDIŞI GİDER ve ZARARLAR (-)	-107.055,20	-140.956,25
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)	0,00	0,00
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	0,00	-8.944,02
3- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	-107.055,20	-132.012,23
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-33.045.092,32	-30.092.010,05
J- DÖNEM KARI VERGİ ve DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)	-22.448,39	-83.494,84
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-33.056.358,83	-30.175.504,89

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>